

РЕШЕНИЕ

№ 1850

гр. София, 22.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 29 състав,
в публично заседание на 22.02.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Величкова

при участието на секретаря Кристина Българиева, като разгледа дело номер **62** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 126 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 40 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/.

Образувано е по жалба на Д. Х. Д. срещу отказ на Административния ръководител и районен прокурор на С. районна прокуратура, обективиран в писмо с изх. на СРП № адм. 3384/ 18. 12. 2020 г., да предостави информация по реда на ЗДОИ по заявление на Д. Д., подадено на 14. 12. 2020 г. чрез електронната поща.

В жалбата се излагат подробни съображения за незаконосъобразност на оспорения отказ, като се иска неговата отмяна. В съдебното заседание жалбоподателката се представлява от адв. С., която поддържа жалбата и моли за уважаване на същата. Излага подробни аргументи в писмени бележки.

Ответникът – административният ръководител и районен прокурор на С. районна прокуратура в приложен по делото писмен отговор намира жалбата за недопустима, алтернативно изразява становище за нейната неоснователност.

Административен съд – София град, след като се запозна със събраните и приети по делото писмени доказателства и след като изслуша становищата на страните, приема за установено следното от фактическа страна:

Със заявление за достъп до обществена информация, депозиран до административния

ръководител на С. районна прокуратура, с вх. на СРП № 3384/ 14. 12. 2020 г. жалбоподателката Д. е поискала достъп до следната информация: акта/актовете на административния ръководител на Софийска районна прокуратура, с който/които са определени организацията за предоставяне на достъп, осъществяването на контрол, отчитането на достъпа до материалите по преписки и досъдебни производства в Софийска районна прокуратура.

С обжалваното писмо с изх. на СРП № адм. 3384/ 18. 12. 2020 г., районният прокурор на С. районна прокуратура е посочил, че достъп до информация за образувана прокурорска преписка или досъдебно производство се предоставя по реда на НПК, който е специален по отношение на общия ред по ЗДОИ.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е в законоустановения срок от лице с правен интерес срещу административен акт, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната разпоредба на чл. 40, ал. 1 от ЗДОИ.

Не се споделят твърденията на ответника, че оспорваното писмо, с изх. на СРП № адм. 3384/ 18. 12. 2020 г. не представлява индивидуален административен акт. На първо място, с него е посочено, че достъп до информация за образувана прокурорска преписка или досъдебно производство се предоставя по реда на НПК, който е специален по отношение на общия ред по ЗДОИ. Макар по този начин ответникът да е приел, че е налице хипотезата на чл. 12 от ЗДОИ, без това да е отразено изрично в обжалвания акт, по своята същност с посоченото писмо се отказва достъп до поисканата със заявлението информация. Това е така, поради обстоятелството, че в Наказателно-процесуалния кодекс по никакъв начин не е регламентиран редът, по който следва да се предоставя достъп до преписките и досъдебните производства, които се разглеждат в С. районна прокуратура.

Ето защо съдът приема, че обжалваното писмо представлява индивидуален административен акт, с който е отказано правото на достъп до поисканата със заявлението информация, поради което жалбата е допустима. Разгледана по същество, същата е основателна, поради следните съображения:

Съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗДОИ всеки гражданин на Република България има право на достъп до обществена информация при условията и по реда, определени в този закон, освен ако в друг закон е предвиден специален ред за търсене, получаване и разпространяване на такава информация. Задължените по закон субекти да предоставят информация са посочени в чл. 3 от ЗДОИ. Д. Д. е субект на правото да получи исканата информация, съгласно чл. 4 от ЗДОИ, а административният ръководител на С. районна прокуратура е задължен субект за предоставянето и - чл. 3, ал. 1 ЗДОИ.

Правото да се търси и получава информация, прогласено с чл. 41, ал. 1 от Конституцията обхваща задължението на държавните органи, както и органите на местното самоуправление да осигуряват достъп до обществено значима информация. Обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация, са уредени със ЗДОИ. Съгласно определението на чл. 2, ал. 1 от закона, обществена е информацията, която е свързана с обществения живот в Република България и дава

възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона лица. Понятието „обществена информация“ следва да бъде възприемано като сведение, знание за някого или нещо, свързано с обществения живот в страната. Информацията следва да отговаря на тези две условия едновременно, за да се определи като обществена. Под „обществен живот“ се разбира животът на обществото като група хора. За второто условие е от значение да се отбележи, че за да дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект, информацията трябва да е обвързана с правомощията и дейността на органа, защото само тогава тя би отговаряла на изискването да способства за постигане на посочената от закона специална цел. Под обществен интерес следва да се разбира интересът на обществото да защитава и отстоява своите права и свободи от неблагоприятни за него управленски решения. Правото на достъп до обществена информация е началната фаза и следва да предпоставя тази защита. Целта на ЗДОИ е да създаде условия за прозрачни и видими за обществото действията и решенията на задължените субекти, като по този начин обществото следи отблизо и оценява тяхната работа.

Тази информация може да се съдържа в документи или други материални носители създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти. Следователно, обществена информация съставляват всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължения субект. В чл. 10 и чл. 11 от ЗДОИ са дефинирани видовете обществена информация, създавана и съхранявана от органите и техните администрации – „официална“ и „служебна“. Официална е информацията, която се съдържа в актовете, издавани от държавните органи при осъществяване на техните правомощия /чл. 10/. Служебна е информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации /чл. 11/. Достъпът до официална обществена информация се осигурява чрез обнародването ѝ или по реда на ЗДОИ /чл. 12/, а достъпът до служебна обществена информация е свободен, като може да бъде ограничен, когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение /мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации/, както и когато съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи /чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ/. Същевременно ограничението по ал. 2 не може да се прилага след изтичане на 2 години от създаването на такава информация, а и достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес.

С разпоредбата на чл. 37, ал. 1 от ЗДОИ законодателят изрично е регламентирал възможните допустими основания за отказ за предоставяне на обществена информация, а именно когато: 1/. исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон, както и в случаите по чл. 13, ал. 2; 2/. достъпът засяга интересите на трето лице и то изрично е отказало предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; 3/. исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца. Дори при наличие на тези основания за отказ, разпоредбата на чл. 37, ал. 2 от ЗДОИ предвижда, че се предоставя частичен достъп

само до онази част от информацията, достъпът до която не е ограничен. Анализът на разпоредбата показва, че не е допустим отказ в хипотезата на надделяващ обществен интерес, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3 /§ 1, т. 6 от ДР на ЗДОИ/, като във всеки конкретен случай, за да се позове на разпоредбата на чл. 37 от ЗДОИ, задълженият субект следва да преодолее оборимата презумпция, регламентирана в § 1, т. 5 от ДР на ЗДОИ.

Със заявление, вх. на СРП № 3384/ 14. 12. 2020 г. жалбоподателката Д. е поискала достъп до следната информация: акта/актовете на административния ръководител на Софийска районна прокуратура, с който/които са определени организацията за предоставяне на достъп, осъществяването на контрол, отчитането на достъпа до материалите по преписки и досъдебни производства в Софийска районна прокуратура.

С обжалваното писмо с изх. на СРП № адм. 3384/ 18. 12. 2020 г., административният ръководител на СРП е посочил, че достъп до информация за образувана прокурорска преписка или досъдебно производство се предоставя по реда на НПК, който е специален по отношение на ЗДОИ.

Съгласно чл. 198, ал. 1 от НПК материалите по разследването не могат да се разгласяват без разрешение на прокурора, а съгласно чл. 198, ал. 2 от НПК когато е необходимо, органът на досъдебното производство предупреждава срещу подпис лицата, които присъстват при извършване на действията по разследването, че не могат да разгласяват без разрешение материалите по делото и в противен случай носят отговорност по чл. 360 от Наказателния кодекс.

По този начин ответникът в настоящето производство незаконосъобразно е поставил в условията на тъждественост разпоредбите на чл. 198 от НПК и акта/актовете на административния ръководител на Софийска районна прокуратура, с който/които са определени организацията за предоставяне на достъп, осъществяването на контрол, отчитането на достъпа до материалите по преписки и досъдебни производства в Софийска районна прокуратура.

Това е така, защото разпоредбата на чл. 198 от НПК единствено сочи, че разгласяването на материалите по разследването следва да бъде с разрешение на прокурора. На първо място, тази разпоредба се отнася за образуваните досъдебни производства, като не включва проверките, които се извършват по реда на чл. 145 от Закона за съдебната власт /ЗСВ/. На следващо място, с нея по никакъв начин не са регламентирани условията и редът, по който може да се поиска информация по образуваните в СРП преписки и досъдебни производства, като например – кога може да бъде отказан достъп, в какъв срок следва да се отговори на заявлението, с което е поискан достъп; как именно се осъществява достъпът; може ли същият да бъде предоставен по електронен път; по какъв начин се контролира и отчита достъпът до материалите по преписки и досъдебни производства, както и други организационни въпроси, които следва са бъдат решени от административния ръководител на съответната прокуратура, както съгласно чл. 140 от ЗСВ, така и съгласно чл. 8, ал. 7 от Инструкцията за деловодната дейност и документооборота в Прокуратурата на Република България, публично достъпна на страницата на Българския хелзинкски комитет на адрес www.bghelsinki.org.

Поради това, според настоящия съдебен състав неправилно административният ръководител на С. районна прокуратура е приел, че заявлението на Д. Д. касае

информация, която се съдържа в нормативен акт и която е обнародвана.

Информацията, поискана от жалбоподателката, касае обществения живот в Република България относно начина, по който се предоставя достъп до преписки и досъдебни производства, които са свързани със събиране на данни и извършване на разследване за извършени престъпления. От значение е по какъв начин се осигурява, контролира и отчита достъпът до преписки и дела, които винаги съдържат чувствителна информация, която засяга интересите както на отделната личност, така и на обществото като цяло, доколкото извършеното престъпление, макар да е насочено към конкретен обект, безсъмнено резонира върху цялото общество.

Налице е и втората предпоставка, за да се приеме, че поисканата информация е обществена такава, а именно - с получаването ѝ жалбоподателката ще си състави мнение относно дейността на задължения субект, свързана с осигуряването, контрола и отчитане на достъпа до информация по преписки и дела, по които се извършва проверка и разследване в С. районна прокуратура.

Предвид извода, че се касае за обществена информация, съдът намира, че същата се дължи и е следвало да бъде предоставена.

Във връзка с изложеното, настоящият състав намира, че в конкретния случай не са били налице основанията за отказ за предоставяне на поисканата информация, поради което районният прокурор на С. районна прокуратура е издал незаконосъобразен акт в противоречие със закона.

Същият следва да се отмени и преписката да се върне на административния ръководител на С. районна прокуратура за ново произнасяне, съобразно мотивите на настоящото решение, в срока по чл. 28 от ЗДОИ.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК следва да се възстановят разноските по делото, направени от жалбоподателката, в размер на 500 /петстотин/ лева за осъществено процесуално представителство от адв. С., както и сумата от 10 /десет/ лева за държавна такса, за което са представени доказателства /л. 28 – л. 29 от делото/.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд – София град, Второ отделение, 29-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ на Административния ръководител и районен прокурор на С. районна прокуратура, обективиран в писмо с изх. на СРП № адм. 3384/ 18. 12. 2020 г., да предостави информация по реда на ЗДОИ по заявление на Д. Д., подадено на 14. 12. 2020 г. чрез електронната поща.

ВРЪЩА преписка на административния орган за ново произнасяне по заявлението при съобразяване с мотивите на настоящето решение и в сроковете по Закона за достъп до обществена информация.

ОСЪЖДА С. районна прокуратура да заплати на Д. Х. Д. сумата от 510 /петстотин и десет/ лева, представляваща направените по делото разноски.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕПИС от решението на основание чл. 138 от АПК да се изпрати на страните.

СЪДИЯ:

